

ANDRÉ NICLASSEN

- Harra professari, ikki høvdu tygum kunnað sagt okkum, hvaðani tygum hava hendan stóra áhugan fyri Føroyum?

- Eg havi frá barnabeini havt útlongsul, havi longest eftir fjarum støðum, fjarum oyggjum. Eg fór undir at lesa germansk mál og søgu, og tá ið eg so fekk møguleika til eina vísindaliga lívsleið, so vildi eg ikki avmarka meg til bara tað týska. Eg las í einari hondbók, at eitt føroyskt mál fanst, og at hetta málið var so gott sum ógranskað. Eitt ógranskað mál - tað var júst tað, sum passaði mær. Eg merkti skjótt, at málið ikki var so ógranskað, men okkurt var eftir at gera. Eg haldi, at tað er gott at byrja við einum lítlum máli, ella, so at siga, byrja úr einum króki av einum máløki og haðani fara til heildina, tað er betur enn bara at halda seg til miðjuna alla tíðina.

Dummur hundur

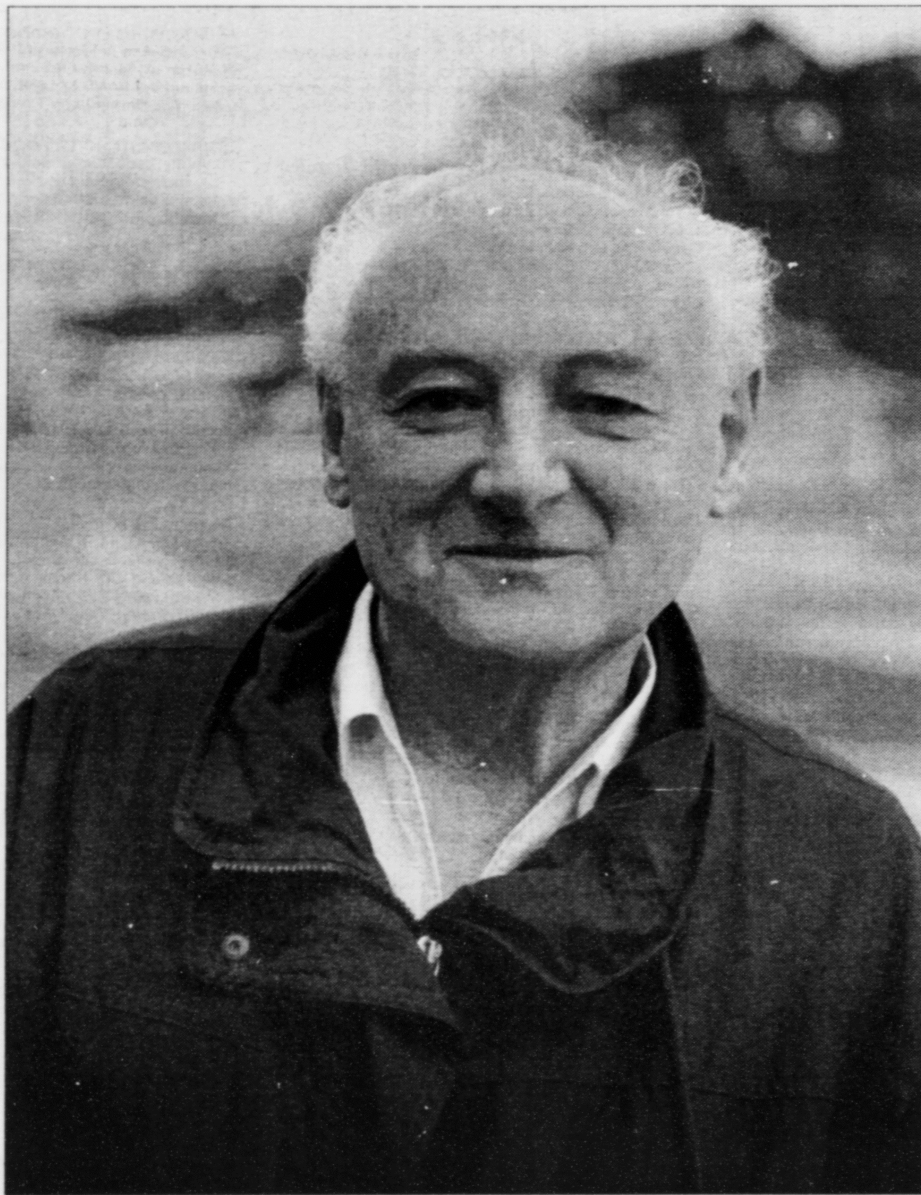
- Nær komu tygum higir fyrstu ferð, og hvussu hava tygum lært føroyskt?

- Tað var í 1961. Eg sat við hús og royndi at læra meg føroyskt. Til hjálpar hevði eg W. B. Lockwood: An Introduction to Modern Faroese, men tað gekk onga leið. Sjálvsagt fekk eg okkurt burtúr, eina bakgrund so at siga, men eg lærði als ikki at tosa føroyskt ella forstanda føroyskt. Men so fór eg til Føroya, var í Mykinesi í tríggjar vikur. Og tá forstóð eg heldur einki uttan einstøk orð sum dummur hundur og sovorðið. Men tá ið tær tríggjar vikurnar vóru farnar, var tað sum eitt teppi fór frá, eg fór at hóma og forstanda nakað og kundi eisini sjálvur siga okkurt. Mín fyrsta ferð til Føroya vardi í tríggjar mánar, og hesa tíðina havi eg so dánt lært meg føroyskt.

Føroyaferðin gjørdi fólk forvitin

- Hvat lærir man á »Institut für Skandinavistik«?

- Vit hava trí høvuðsøkir. Tey eru málvitskapur, fornorrønir tekstir og nútíðar skandinaviskur litteraturur. Eg sjálvur eri málvísindamaður og taki mæ av teimum ymsku skandinavisku málunum. Tey eru ikki nógv, sum studera føroyskt, tað er onkur triðja ella fjórða hvørt ár. Men hesuferð, tá ið semestrið bleiv knýtt saman við eina lestrarferð til Føroya, gjørdist eg ovfarin, tá ið meir enn 25 studentar skrivaðu seg inn á fakið føroyskt. Vit høvdu so eitt lítið skeið í føroyskum, áðrenn vit komu higir. Vit løsu eitt sindur, eg forkláraði teimum úttaluna, vísti teimum á, at føroyskt er skylt við fornorrønt. Tað fornorrønna mugu allir studentarnir á okkara stovni læra og haðani frá so eisini fornorrønran literatur og mentan, og eisini søguna hjá teimum ymsu norður-

Tey læra føroyskt í Freiburg

Dr. Otmar Werner er professari í skandinaviskum málum. Hann er um 60 ára aldur, dugir føroyskt og hevur vitjað her fleiri ferðir síðan 1961. Saman við fýra docentum og 20 studentum á Albert-Ludwigs-Universität í Freiburg im Breisgau í Baden-Württemberg hevur hann í vikuni 23-30. mai verið á lestrarferð í Føroyum. Við universitetið er ein Stovnur fyri skandinaviskt mál, og har verður eisini føroyskt lært

landamálunum, hvussu tey hava útviklað seg frá hvørt um øðrum. Og har hevði tað okkara stóra áhuga, hvussu føroyskt hevur gingið sína

egnu leið.

Hvagar fara kandidatarnir?

- Hvat er og ger man eftir at

hava endað eitt studium á tygara stovni?

- Tað er tann stóri spurningurin, sum eisini okkara studentar í heilum seta.

Onkur verður universitetslærari, men tey eru fá. Onnur fáa arbeiði í turismuni, á søvnum og líknandi stovnum, í uttanríkishandli, sum

journalistar, sum læra á fólkaháskúnum. Summi hava eina tíð stórv sum lektor í onkrum skandinaviskum landi, onkur arbeiðir fyri Goethe-Institut, sum hevur deildir um alla verðina; ein og hvør má sjálvur finna sær okkurt.

Føroyingasøga

- Hvat hava tit upplivað hesa vikuna?

- Eg haldi, at vit hava hesa vikuna fingið so nógv burtúr, sum hugsast kann. Vit hava ferðast víða. Vit hava verið í Kvívík og hava sæð víkingagravir. Vit hava verið í Sandavági og sæð rúnarsteinin og lisið innskriftina. Vit hava vitjað Skúvoy, og har hava vit lisið Føroyingasøgu. Vit hava sett okkum inn í, hvussu Føroyar blivu kristnaðar. Vit vóru eisini í kirkju har. Tað var eitt heilt serligt upplivis at lesa Føroyingasøgu og samtundis vera á staðnum, síggja grøvina hjá Sigmundi, tað var nakað heilt hugtakandi. Í gjár vóru vit norðanfyri, í Tjørnuvík, og har hava vit sæð víkingagravnar. Og so hava vit eisini vitjað nógvastovnar í Havn. Longu tað fyrsta kvöldið vóru vit boðin til eina samkomu á Lærarskúlanum, har vit hittu týsktalarar og næmingar, sum hava týskt. Vit hava eisini vitjað Kirkjubø, Fróðskaparsetrið, Fornminnisavnið og aðrar stovnar. Vit hava vitjað rithøvundan Jens Paula Heinesen, sum er heiðurslimur í Deutsch-Färöischer Freundeskreis. Hetta var ein vika full av upplivilsum, og hon bleiv so at siga krýnd av einari móttøku hjá lögmanni, sum vit eru sera takksom fyri. Hann helt eina vakra talu of bað okkum hugsa um Føroyar, tá ið vit komu heimaftur, og tað fara vit at gera. So nógv upplivir man ikki við at sita heima. Hetta var ein serdeilis rík vika. Eg haldi, at eg kann siga fyri øll í hópinum, at hetta var ein ferð, sum fer at gera, at tey flestu av okkum fara at koma aftur.

Turisman skal ikki ráða

- Kanska hava tygum eina heilsu at bera føroyingum?

- Vit mugu beundra tykkara vilja til at vinna á búskaparkreppuni, til at úbyggja landið við havnum og vegum og bussum og øllum. Her er nógv hent. Men vit ynskja eisini, at Føroyar fara at varðveita tað, sum er serføroyskt, mentan og traditiónir. Man kann lata upp fyri turismuni, men man eigur ikki at lata seg útjavna ella internationalisera av henni. Tað ynskja vit ikki føroyingum. Føroyar eiga eisini í framtíðini at kunna bjóða tað, sum er sermerkt fyri landið. Vit ynskja Føroyum eina góða framtíð millum serstøðu og útvíking.